

ประเด็นถาม – ตอบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน
ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙
ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๐

๑. ถาม : พนักงานตรวจโรคสัตว์ ๑ คนสามารถปฏิบัติงานที่โรงฆ่าได้กี่แห่งและสามารถรับค่าตอบแทนได้
ทุกแห่งหรือไม่?

ตอบ : ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ไม่ได้กำหนดจำนวนโรงฆ่าต่อ
พนักงานตรวจสัตว์ ดังนั้นพนักงานตรวจโรคสัตว์จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่โรงฆ่าได้หลายแห่งโดยโรงฆ่าสัตว์แต่ละ
แห่ง ควรที่จะมีเวลาทำการที่ไม่ตรงกันเพื่อให้พนักงานตรวจโรคสัตว์สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยไม่กระทบ

ผู้ที่แจ้งความประสงค์จะฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ เป็นผู้เสียค่าเบี่ยงเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่าย
ของพนักงานตรวจโรคสัตว์

อัตรา การชำระ และการเบิกจ่ายค่าเบี่ยงเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายของพนักงานตรวจโรคสัตว์ให้
เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังโดยประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๔๑) ซึ่งต้องออกระเบียบดังกล่าวภายใน ๑ ปี นับแต่ พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่า
สัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์มีผลใช้บังคับ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ยกร่างกฎหมายลูก

๒. ถาม : ถ้าท้องถิ่นมีโรงฆ่าสัตว์ปีกมากถึง ๒๐ – ๓๐ แห่งจะมีพนักงานตรวจโรคสัตว์เพียงพอกับจำนวนโรง
ฆ่าสัตว์หรือไม่ และจะแก้ปัญหาอย่างไร?

ตอบ : ตามมาตรา ๓๐ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่งตั้งพนักงานตรวจโรคสัตว์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในโรง
ฆ่าสัตว์ที่ตั้งอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการหา
ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์มาปฏิบัติหน้าที่พนักงานตรวจโรคสัตว์ให้เพียงพอต่อความต้องการของโรงฆ่าสัตว์
ในท้องถิ่น

๓. ถาม : คณะกรรมการประจำจังหวัดมีจำนวน ๙ คน สามารถแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการเพิ่มได้หรือไม่?

ตอบ : มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้นาย
ทะเบียนเป็นกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการประจำจังหวัด ดังนั้น จึงไม่สามารถแต่งตั้งตำแหน่ง
ผู้ช่วยเลขานุการเป็นคณะกรรมการประจำจังหวัดได้ แต่ในทางปฏิบัติ นายทะเบียนซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ
สามารถหาบุคคลมาเป็นผู้ช่วยเลขานุการและเข้าร่วมประชุมได้ แต่ผู้ช่วยเลขานุการไม่สิทธิออกเสียง

๔. ถาม : โรงฆ่าสัตว์ที่ประกอบกิจการก่อนพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.
๒๕๕๙ บังคับใช้ ใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ดังกล่าวจะหมดอายุเมื่อใด?

ตอบ : ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๖๗ กำหนดให้ใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ที่ออกก่อนพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่า
สัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ บังคับใช้มีอายุ ๕ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติบังคับใช้ ดังนั้น
ใบอนุญาตดังกล่าวจะหมดอายุในวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๒๔.๐๐ น.

๕. ถาม : การทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำจังหวัด สามารถเพิ่มคำว่า “หรือผู้แทน” เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้แทน ได้หรือไม่

ตอบ : ไม่สามารถเพิ่มคำว่า “หรือผู้แทน” ได้เพราะตามมาตรา ๑๗ ของพระราชบัญญัติไม่ได้มีการระบุไว้

๖. ถาม : ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำจังหวัด จะใช้คำว่านายทะเบียน หรือ ปศุสัตว์จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ?

ตอบ : ให้ใช้คำว่าปศุสัตว์จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยอ้างถึงประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง แต่งตั้งนายทะเบียน ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดให้ปศุสัตว์จังหวัดเป็นนายทะเบียน

๗. ถาม : แบบคำขอใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ (ขจส.๑) และใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ (ขจส.๒) ยังใช้คำย่อเดิมหรือไม่?

ตอบ : ยังไม่มีแนวทางในการใช้คำย่อ เนื่องจากกฎกระทรวงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกใบอนุญาต ยังไม่ได้ประกาศใช้ และมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดนิยามของคำว่า ใบอนุญาต หมายความว่า ใบอนุญาตประกอบกิจการฆ่าสัตว์ ดังนั้น จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดดังกล่าว

๘. ถาม : ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปในสถานที่สงสัยว่ามีการฆ่าสัตว์ และไม่พบการฆ่าสัตว์ซึ่งเป็นการผิดซึ่งหน้า แต่พบว่ามีการพยานหลักฐานว่ามีการกระทำความผิดฐานตั้งโรงฆ่าสัตว์โดยไม่ได้รับอนุญาต มีบทลงโทษในมาตราใดที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดได้กฎหมาย?

ตอบ : มีบทลงโทษตามมาตรา ๕๖ ที่ระบุว่า ผู้ใดประกอบกิจการฆ่าสัตว์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจตามมาตรา ๕๐ (๑) เข้าไปในสถานที่ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์โดยไม่ได้รับอนุญาต และมาตรา ๕๐ (๖) ยึดอายัดสัตว์ เนื้อสัตว์ เอกสาร หลักฐาน ยานพาหนะ หรือ สิ่งของที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดี

๙. ถาม : กรณีท้องถิ่นเคยมีโรงฆ่าสัตว์รองรับผู้ประกอบการในพื้นที่ แต่ต่อมาให้สัมปทานแก่เอกชนดำเนินการ ทำให้ไม่มีสถานที่ฆ่าสัตว์รองรับผู้ประกอบการในพื้นที่ กรณีดังกล่าว สามารถขออนุญาตฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง ได้หรือไม่?

ตอบ : กรณีที่ปรากฏว่าท้องถิ่นใดไม่มีโรงฆ่าสัตว์ ตามมาตรา ๓๙ วรรคสอง ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลประกอบกิจการฆ่าสัตว์มีอำนาจในการประกาศสถานที่ฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์นอกโรงฆ่าเป็นครั้งคราว แต่กรณีดังกล่าวถือได้ว่ามีโรงฆ่าสัตว์ของท้องถิ่นอยู่ในพื้นที่นั้น จึงไม่สามารถนำ มาตรา ๓๙ มาบังคับใช้ได้

๑๐. ถาม : คณะกรรมการประจำจังหวัดสามารถแต่งตั้งได้เมื่อไหร่?

ตอบ : คณะกรรมการประจำจังหวัดสามารถแต่งตั้งได้ตั้งแต่พระราชบัญญัติมีผลบังคับใช้ โดยจะมีหรือไม่มีคำสั่งแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้ เนื่องจากตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้ระบุตำแหน่งบุคคลซึ่งเป็นคณะกรรมการประจำจังหวัดอยู่แล้ว

๑๑. ถาม : ในกรณีขออนุญาตประกอบกิจการฆ่าสัตว์ จำเป็นต้องระบุกำลังการผลิต (จำนวนสัตว์เข้าเชือด) หรือไม่?

ตอบ : ยังไม่มีแนวทางในการปฏิบัติเนื่องจากอยู่ระหว่างการยกร่างกฎกระทรวงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๕

๑๒. ถาม : ค่าใช้จ่ายในการฆ่าสุกร และโค ในโรงฆ่าสัตว์ เป็นจำนวนเท่าใด?

ตอบ : การฆ่าสัตว์ในโรงฆ่า ผู้ใดประสงค์จะฆ่าสัตว์ต้องเสียค่าอากรการฆ่าสัตว์ให้กับผู้รับแจ้งการฆ่า โดยเสียค่าอากรตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ ให้ใช้กฎกระทรวงฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนี้

โค ตัวละ ๑๒ บาท

กระบือ ตัวละ ๑๕ บาท

สุกร ตัวละ ๑๐ บาท

สุกรที่มีน้ำหนักต่ำกว่า ๒๒.๕ กิโลกรัม ตัวละ ๕ บาท

แพะหรือแกะ ตัวละ ๔ บาท

ไก่ เป็ด หรือห่าน ตัวละ ๑๐

๑๓. ถาม : ตามกฎกระทรวงฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๕๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ยกเว้นอากรฆ่าสัตว์สำหรับไก่ เป็ด หรือห่านเพื่อจำหน่ายภายในประเทศ ผู้ประกอบการจึงไม่ได้แจ้งการฆ่าสัตว์และไม่เสียค่าอากรการฆ่าสัตว์ แต่เมื่อพระราชบัญญัติฉบับใหม่ประกาศใช้ จะมีแนวทางการปฏิบัติเรื่องการแจ้งฆ่าสัตว์และการเสียค่าอากรให้กับผู้ประกอบการโรงฆ่าสัตว์ปีอย่างไร?

ตอบ : ตามกฎกระทรวงฯ (ฉบับที่ ๖) ให้ยกเว้นเฉพาะค่าอากรการฆ่าสัตว์ แต่ไม่ได้ยกเว้นการแจ้งการฆ่าสัตว์ ดังนั้นผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยแจ้งการฆ่าสัตว์ (โค กระบือ แพะ แกะ สุกร ไก่ เป็ด ห่าน)ตามแบบขจส.๔ จนกว่าจะมีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรื่องการแจ้งการฆ่าสัตว์และการออกหลักฐานการรับแจ้ง
ลงราชกิจจานุเบกษาฉบับใหม่ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๓๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ บังคับใช้

๑๔. ถาม : จำนวนค่าใช้จ่ายในการฆ่าสุกร และ โค ในโรงฆ่าสัตว์ เป็นเท่าใด?

ตอบ : การฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์ ผู้ประสงค์จะฆ่าสัตว์จะต้องเสียเพียงค่าอากรการฆ่าสัตว์ให้กับผู้รับแจ้งการฆ่าเท่านั้น โดยเสียค่าอากรสำหรับการฆ่าสุกร ๑๐ บาท และอากรสำหรับการฆ่าโค ๑๒ บาท

๑๕. ถาม : แบบคำขอใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ยังใช้แบบ ขจส.๑ หรือไม่? และเอกสารประกอบในการยื่นต้องมีอะไรบ้าง?

ตอบ : อนุโลมให้ใช้แบบ ขจส.๑ ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไปก่อน จนกว่าจะมีประกาศกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการออกใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ บังคับใช้ ส่วนเอกสารในการยื่นให้เป็นไปตามรายละเอียดแนบท้าย ขจส.๑ (พ.ร.บ. ควบคุมการฆ่าสัตว์ฯ พ.ศ. ๒๕๓๕)

๑๖. ถาม : ในกรณีที่จังหวัดได้ดำเนินการตรวจประเมินโรงฆ่าสัตว์ที่ขอรับใบอนุญาตโดยคณะกรรมการประจำจังหวัด และอยู่ในระหว่างการแจ้งให้ผู้ประกอบการปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการ แต่เมื่อพระราชบัญญัติฉบับประกาศใช้ ผู้ประกอบการต้องเริ่มกระบวนการขออนุญาตใหม่ หรือไม่ ?

ตอบ : มาตรา ๖๘ กำหนดว่า คำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติใหม่ใช้บังคับ ให้ดำเนินการกับคำขออนุญาตตามพระราชบัญญัติฉบับใหม่ (๒๕๕๙)

ดังนั้น ผู้ประกอบการต้องเริ่มกระบวนการขออนุญาตใหม่ โดยแนบแผนประกอบกิจการฆ่าสัตว์ตามมาตรา ๑๖ และตามมาตรา ๑๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำจังหวัดเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานการประกอบกิจการฆ่าสัตว์และให้ความเห็นเกี่ยวกับคำขอรับใบอนุญาต และคณะกรรมการประจำจังหวัดมีการเพิ่มผู้แทนหอการค้าขึ้นมาทำให้ต้องมีการประชุมเพื่อพิจารณาคำขอใบอนุญาตใหม่

๑๗. ถาม : หากเป็นการฆ่าสัตว์ตามหลักศาสนาอิสลาม ต้องขออนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์หรือไม่ อย่างไร

ตอบ : การฆ่าสัตว์ที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๙ นั้น เป็นการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเท่านั้น ดังนั้น หากเป็นการฆ่าสัตว์ตามหลักศาสนาอิสลามไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ แต่หากเป็นการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายโดยมุสลิมด้วยวิธีฮาลาล ต้องขออนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์

๑๘. ถาม : โรงฆ่าที่ไม่ได้รับอนุญาตตั้งอยู่ในเขตพื้นที่สีชมพู โยธาธิการและผังเมืองมีหนังสือรับรองจะสามารถขอใบอนุญาตประกอบกิจการฆ่าสัตว์ได้หรือไม่?

ตอบ : พื้นที่สีชมพูเป็นพื้นที่ชุมชน ดังนั้นการฆ่าสัตว์จัดเป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ จึงไม่สามารถขออนุญาตประกอบกิจการได้ เว้นแต่ได้รับการอนุญาตจากโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด

๑๙. ถาม : โรงฆ่าสุกร ๓๐ ตัว ต้องการขยายกำลังการผลิตให้ได้ ๘๐ - ๑๐๐ ตัว จะต้องปฏิบัติอย่างไร?

ตอบ : ผู้ประกอบการต้องแจ้งแผนการปรับปรุงแก่นายทะเบียนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการประจำจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติแผนการปรับปรุงว่าไม่ขัดต่อกฎหมาย

๒๐. ถาม : ที่ผ่านมาในการดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด ไม่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีส่วนได้เสียเข้าร่วมจับกุม ตามพระราชบัญญัติใหม่นี้ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจะต้องแต่งตั้งเพิ่มเติมด้วยหรือไม่?

ตอบ : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดไม่สามารถแต่งตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมจับกุมได้เนื่องจากตามพระราชบัญญัตินี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีหน้าที่กำกับบังคับใช้กฎหมาย

๒๑. ถาม : พระราชบัญญัติ ๒๕๕๙ สามารถเพิ่มหรือแต่งตั้งผู้จับกุมนอกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้หรือไม่?

ตอบ : การจับกุมเป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และอธิบดีกรมปศุสัตว์แต่งตั้งเฉพาะเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์เท่านั้นให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๒๒. ถาม : ใบขจส.๒ เดิมไม่ได้มีการกำหนดวันหมดอายุ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว จะดำเนินการออกใบอนุญาตอย่างไร

ตอบ : ให้ใช้ใบขจส.๒ เดิมในการออกใบอนุญาต โดยห้ามแก้ไขข้อความใดๆ และให้กำหนดเงื่อนไขด้านหลังใบอนุญาตโดยระบุคำว่า “ใบอนุญาตฉบับนี้มีอายุ ๕ ปี นับแต่วันที่ออกใบอนุญาต” และมีลายเซ็นของนายทะเบียนกำกับ

(เรียบเรียงโดย นางสาวสุฉัตรา สุขศิริ นิติกร สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์)